

ЗАКОН О АКЦИЗАМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

(Неслужбени пречишћени текст¹)

ДИО ПРВИ - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

(1) Овим законом уређује се опорезивање промета и/или увоза одређених врста производа (у даљњем тексту: акцизни производи) на територији Босне и Херцеговине, посебним обликом пореза - акцизом.

(2) Одредбе овог закона примјењују се и на путарину.

Члан 2.

(Уплата и расподјела)

(1) Приходи по основу акциза и путарина уплаћују се на Јединствени рачун Управе за индиректно опорезивање БиХ, а њихова расподјела врши се у складу са Законом о уплатама на јединствени рачун и расподјели прихода ("Службени гласник БиХ", бр. 55/04 и 34/07).

(2) Наплаћени приходи од путарине у износу од 0,25 КМ за изградњу аутопутева, и изградњу и реконструкцију других путева воде се на посебном подрачуну отвореном код Централне банке Босне и Херцеговине, а ти приходи биће расподјеливани у складу са Законом о уплатама на Јединствени рачун и расподјели прихода.

Члан 3.

(Појмови)

Појмови коришћени у овом закону имају сљедеће значење:

- а) правно лице - свако правно лице које је, у складу са важећим прописима, регистровано за производњу, увоз и/или промет акцизних производа из члана 4. овог закона;
- б) предузетник - свако физичко лице које је код надлежног органа регистровано за производњу и/или промет акцизних производа из члана 4. овог закона;
- ц) грађанин-произвођач - физичко лице које има пребивалиште у Босни и Херцеговини, а бави се производњом акцизних производа;

¹ Овај неслужбени пречишћени текст садржи: Закон о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" број 49/09); Закон о измјенама и допунама Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" број 49/14) - означено **подебљаним словима** и Закон о измјени и допуни Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" број 60/14) - *означено косим словима*; Закон о измјенама и допунама Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" број 91/17) - **означено косим подебљаним подвученим словима** и Закон о измјенама и допуни Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ" број 50/22) - означено **подебљаним тачкасто подвученим словима**.

Овај неслужбени пречишћени текст служи за интерну употребу и на њега се не може позивати приликом службене употребе.

- д) УИО - Управа за индиректно опорезивање;
- е) Управни одбор - Управни одбор УИО успостављен Законом о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04 и 34/07).

ДИО ДРУГИ – АКЦИЗА

ГЛАВА I - ПРЕДМЕТ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 4.

(Акцизни производи)

(1) Предмет опорезивања је промет акцизних производа који су произведени у Босни и Херцеговини када их произвођач први пут ставља у промет и/или увоз акцизних производа у Босну и Херцеговину (у даљњем тексту: БиХ).

(2) Акцизним производима, у смислу става (1) овог члана, сматрају се:

- а) нафтни деривати;
- б) дуванске прерађевине;
- ц) безалкохолна пића;
- д) алкохол, алкохолна пића и воћна природна ракија;
- е) пиво и вино;
- ф) кафа;

г) биогорива и биотечности.

Члан 5.

(Нафтни деривати)

Нафтним дериватима у смислу члана 4. став (2) тачка а) овог закона, сматрају се:

- а) моторни бензини, укључујући и безоловни, независно од октанске вриједности и комерцијалног назива;
- б) дизел горива и остала гасна уља;
- ц) петролеј (керозин);
- д) лож-уље екстра лако и лако специјално (ЕЛ и ЛС);

е) течни нафтни гас за погон моторних возила.

Члан 6.

(Дуванске прерађевине)

(1) Дуванским прерађевинама у смислу члана 4. став (2) тачка б) овог закона сматрају се:

- а) цигарете
 - б) цигаре и цигарилоси
 - ц) дуван за пушење.
- 1) резани дуван за мотање цигарета
 - 2) остали дуван за пушење.

(2) Цигаретама се сматрају:

- а) смотуљци дувана прикладни за пушење, обавијени омотом који није од природног дувана;

б) производи слични цигаретама који се састоје од смотуљака дувана обавијени једноструким и двоструким омотачем. Спољни омотач је израђен од материјала који није лист природног дувана и постављен је у правој линији уздужно;

ц) дувански штапићи који се једноставним неиндустријским поступком стављају у папирни омот за цигарете или се умотавају у папирне листиће;

д) дувански производи стављени у промет под називом цигарете.

(3) Цигаре и цигарилоси су смотуљци дувана који су обавијени спољним заштитним листом дувана.

(4) Дуван за пушење обухвата:

а) резани или на други начин уситњени, плетени или у блокове пресовани дуван који је прикладан за пушење без даље индустријске обраде;

б) остали дуван за пушење који је прикладан за пушење и стављен у малопродају, а који не потпада под ст. (2) и (3) овог члана. Осталим дуваном за пушење сматрају се и остаци листова дувана и нуспроизводи настали прерадом дувана или производњом дуванских прерађевина.

Члан 7.

(Безалкохолна пића)

(1) Безалкохолним пићима у смислу члана 4. став (2) тачка ц) овог закона сматрају се освјежавајућа безалкохолна пића од воћног сока, воћне базе, биљних екстраката, житарица и сурутке, умјетна освјежавајућа безалкохолна пића и ниско енергетска освјежавајућа безалкохолна пића.

(2) Под безалкохолним пићима у смислу става (1) овог члана, не сматрају се:

а) природне минералне, газиране и негазиране воде, изворске домаће и увозне воде и стоне воде;

б) 100% природни сокови од воћа и поврћа и њихових мјешавина;

ц) сокови од воћа и поврћа, те њихове мјешавине, са додатком воде или без ње, са додатим шећером или без њега, са конзервансом или без њега, са CO₂ или без њега, са умјетним бојама или без њих, са умјетним аромама и другим умјетним додацима или без њих, са стварним и декларисаним удјелом 50% и више воћа и/или поврћа у сувој твари;

д) сирупи, прашци и пастиле намијењени за припрему безалкохолних пића разблаживањем у води.

Члан 8.

(Алкохол, алкохолна пића и воћна природна ракија)

(1) Алкохолом у смислу члана 4. став (2) тачка д) овог закона сматрају се све врсте алкохола, независно од сировине из које се добија и поступка добијања.

(2) Алкохолним пићима у смислу члана 4. став (2) тачка д) овог закона сматрају се пића која садрже више од 2% алкохола.

(3) Воћном природном ракијом у смислу члана 4. став (2) тачка д) овог закона сматра се производ добијен дестилацијом преврелог сока, масуља или комине грожђа или другог воћа на мање од 86 % вол. алкохола, у којем се не смије осјетити мирис и укус другачији од онога који проистиче из употријебљених сировина, којем се не смију

додавати ароме нити етилни алкохол пољопривредног поријекла, шећер и други угљени хидрати.

Члан 9.

(Пиво и вино)

(1) Пивом у смислу члана 4. став (2) тачка е) овог закона сматра се освјежавајуће пјенушаво пиће добијено од воде, јечменог слада, квасца, незаслађених житарица и хмеља, без обзира на концентрацију екстракта у сладу или концентрацију алкохола у пиву.

(2) Вином у смислу члана 4. став (2) тачке е) овог закона сматра се вино од грожђа (укључујући појачана вина), вермут и остала вина грожђа ароматизована биљем или ароматским тварима.

Члан 10.

(Кафа)

Кафом у смислу члана 4. став (2) тачка ф) овог закона сматра се:

- а) сирова кафа (са или без кофеина);
- б) пржена кафа (са или без кофеина), у зрну или мљевена;
- ц) љуске и опне пржене кафе;
- д) остали производи од кафе који у себи садрже 50% и више кафе.

Члан 11.

(Ближе одређење производа)

Ближе одређење производа из чл. 4. до 10. овог закона који се опорезују акцизом прописаће Управни одбор правилником.

ГЛАВА II - ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК И РЕГИСТРАЦИЈА

Члан 12.

(Порески обвезник)

(1) Порески обвезник је правно лице или предузетник који акцизне производе из члана 4. став (2) тач. а), б), ц) д), е) овог закона увози и/или производи на територију БиХ.

(2) Порески обвезник за производе из члана 4. став (2) тачка ф) овог закона је увозник.

(3) Правно лице или предузетник који набави алкохолна пића, воћне природне ракије и вина непосредно од грађанина - произвођача који није обвезник акцизе, сматра се пореским обвезником у смислу овог закона.

(4) Произвођачем дуванских прерађевина у смислу овог закона сматра се свако физичко лице, предузетник или правно лице настањено/са сједиштем у Босни и Херцеговини које дуван прерађује у дуванске производе намијењене за малопродају.

Члан 13.

(Регистрација пореског обвезника)

- (1) Порески обвезник који се бави производњом и/или увозом акцизних производа, као и правно лице или предузетник из члана 12. става (3) овог закона, дужни су да се региструју код УИО прије почетка обављања дјелатности из које може проистећи пореска обавеза по овом закону.
- (2) Регистрација из става (1) овог члана врши се уписом у Јединствени регистар обвезника индиректних пореза, према прописима којима се регулише тај упис.
- (3) За прописивање услова за регистрацију и престанак регистрације пореског обвезника из става (1) овог члана надлежан је Управни одбор.

Члан 14.

(Пријава производних погона и складишта)

- (1) Порески обвезник произвођач акцизних производа је дужан да УИО пријави погон у којем ће вршити производњу акцизних производа.
- (2) Порески обвезник из члана 12. овог закона дужан је да УИО пријави складиште у којем се складиште акцизни производи и/или сировине за производњу акцизних производа.

ГЛАВА III - ОСНОВИЦА АКЦИЗЕ

Члан 15.

(Основица акцизе)

- (1) Основица акцизе је одређена:
 - а) количином, за акцизне производе за које се акциза плаћа по мјерној јединици;
 - б) малопродајном цијеном и количином по мјерној јединици за дуванске прерађевине.
- (2) Основица акцизе у случају утврђивања мањка и расхода одређена је количином мањка који се не може правдати вишом силом, односно количином расхода (кало, растур, квар и лом) изнад количине одређене посебним актом Управног одбора.
- (3) Акциза на нафтне деривате плаћа се по литру деривата на количину утврђену при температури +15°C. Ближе одредбе о одређивању еквивалента за прерачунавање из јединице масе у волуменску јединицу утврдиће Управни одбор посебним актом.
- (4) Акциза на кафу плаћа се за један килограм нето тежине кафе. Ако се кафа ставља у промет у паковањима већим или мањим од једног килограма, акциза се плаћа пропорционално количини у паковању.
- (5) На промет алкохола, алкохолних пића и воћне природне ракије, акциза се плаћа по литру апсолутног алкохола. Ако се производи из члана 8. овог закона стављају у промет у паковањима већим или мањим од једног литра, акциза се плаћа пропорционално количини апсолутног алкохола у паковању.

ГЛАВА IV - ИЗНОСИ И СТОПЕ АКЦИЗЕ

Члан 16.

(Износи и стопе акцизе)

Акциза се обрачунава и плаћа у апсолутном износу по мјерној јединици и/или по пропорционалној стопи.

Члан 17.

(Износи акцизе за нафтне деривате)

За нафтне деривате, акциза се плаћа по литру, и то на:

- а) дизел-гориво и остала гасна уља 0,30 КМ;
- б) петролеј (керозин) 0,30 КМ;
- ц) моторни бензин - безоловни 0,35 КМ;
- д) моторни бензин 0,40 КМ;
- е) лож-уље екстра лако и лако специјално (ЕЛ и ЛС) **0,45 КМ;**

ф) течни нафтни гас за погон моторних возила 0,00 КМ;

г) биогорива и биотечности 0,30 КМ.

Члан 18.

(Износи акцизе за безалкохолна пића, пиво и вина)

(1) За сљедеће акцизне производе акциза се плаћа по литру, и то:

- а) безалкохолна пића 0,10 КМ
- б) пиво 0,25 КМ
- ц) вино 0,25 КМ.

(2) Изузетно, од става (1) тачка б) овог члана произвођач пива чија је просјечна производња у претходне три године мања од 400.000 хл, акцизу плаћа 0,20 КМ/л.

(3) Право из става (2) овог члана може остварити и увозник под условом да има доказ да је пиво набавио од произвођача чија је просјечна производња у претходне три године мања од 400.000 хл.

(4) Ближе одредбе за остваривање права кориштења ниже стопе из ст. (2) и (3) овог члана, прописује Управни одбор правилником.

Члан 19.

(Износи акцизе за алкохол и алкохолна пића и воћну природну ракију)

За алкохол, алкохолна пића и воћну природну ракију акциза се плаћа по литру апсолутног алкохола, и то:

- а) алкохол 15,00 КМ;
- б) алкохолна пића 15,00 КМ;
- ц) воћна природна ракија 8,00 КМ.

Члан 20.

(Износи акцизе за кафу)

За кафу, акциза се плаћа приликом увоза по килограму, и то за:

- а) сирову кафу 1,50 КМ;

- б) пржену кафу (у зрну или мљевена) 3,00 КМ;
ц) љуске и опне пржене кафе и остали производи од кафе 3,50 КМ.

Члан 21.

(Акциза на дуванске прерађевине)

- (1) На цигарете се плаћа пропорционална акциза у проценту на малопродајну цијену и специфична акциза на 1.000 цигарета, односно за паковање од 20 комада.
(2) На цигаре и цигарилосе се плаћа пропорционална акциза у проценту на малопродајну цијену.
(3) На дуван за пушење плаћа се акциза по килограму.

Члан 21а.

(Акциза на цигарете)

- (1) На цигарете се плаћа акциза, и то:
а) пропорционална, по стопи од 42% на основицу утврђену у складу са чланом 15. став (1) тачка б) овог закона и
б) специфична акциза коју утврди Управни одбор, како би се обезбиједила динамика усклађивања стопа акциза са релевантним европским директивама.
(2) Управни одбор ће најкасније до 30. октобра текуће године утврдити износ специфичне акцизе за наредну годину из става (1) тачка (б) овог члана, све док укупно акцизно оптерећење цигарета са најнижом малопродајном цијеном не достигне износ од 176,00 КМ за 1.000 комада. Годишње повећање специфичне акцизе не може бити мање од 7,50 КМ за 1.000 комада, односно 0,15 КМ за паковање од 20 комада.
(3) Одлука Управног одбора о специфичној акцизи из става (2) овог члана примјењује се од 1. јануара наредне године.
(4) Специфична акциза за паковања различита од паковања које садржи 20 цигарета плаћа се сразмјерно броју комада у паковању.

Члан 21б.

(Минимална акциза на цигарете)

- (1) Ако је обрачуната акциза на цигарете према члану 21а. став (1) овог закона мања од минималне акцизе утврђене овим законом, плаћа се минимална акциза.
(2) Минимална акциза из става (1) овог члана подразумијева укупну акцизу (пропорционалну и специфичну) за 1.000 комада, односно за паковање од 20 комада.
(3) Минимална акциза на цигарете износи најмање 60% просјечне пондерисане малопродајне цијене цигарета за период од 1. јула претходне године до 30. јуна текуће године.
(4) Просјечна пондерисана малопродајна цијена цигарета из става (3) овог члана израчунава се на основу података УИО о издатим акцизним маркама за период од 1. јула претходне године до 30. јуна текуће године. Просјечна пондерисана малопродајна цијена израчунава се на начин да се укупна вриједност цигарета, са свим укљученим порезима, за које су издате акцизне марке за период од 1. јула

претходне године до 30. јуна текуће године, подијели с укупном количином цигарета за које су издате акцизне маркице за исти период.

(5) Минималну акцизу на цигарете из става (3) овог члана, израчунату на основу методологије из става (4) овог члана, утврђује Управни одбор најкасније до 30. октобра текуће године за наредну годину, а одлука Управног одбора о минималној акцизи примјењује се од 1. јануара наредне године.

Члан 21ц.

(Акциза на цигаре и цигарилосе)

На цигаре и цигарилосе плаћа се пропорционална акциза по стопи од 42% на основицу утврђену у складу са чланом 15. став (1) тачка б) овог закона.

Члан 21д.

(Акциза на дуван за пушење)

(1) Акциза на дуван за пушење утврђује се у висини од најмање 80% минималне акцизе на цигарете из члана 21б. овог закона исказане за 1.000 цигарета.

(2) Акцизу на дуван за пушење утврђује Управни одбор најкасније до 30. октобра текуће године за наредну годину, а одлука Управног одбора о минималној акцизи примјењује се од 1. јануара наредне године.

(3) Изузетно од ст. (1) и (2) овог члана, акциза на дуван за пушење за 2014. годину износиће 78 КМ/кг.

ГЛАВА V - НАСТАНАК ОБАВЕЗЕ ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА АКЦИЗЕ

Члан 22.

(Настанак обавезе обрачунавања акцизе)

Обавеза обрачунавања акцизе по основу промета акцизних производа настаје у тренутку:

а) издавања рачуна произвођача при првој продаји или у тренутку испоруке производа, ако је испорука обављена прије издавања рачуна;

б) увоза акцизних производа на територији БиХ, осим за дуванске прерађевине, као и алкохолна пића, воћне природне ракије и вина која подлијежу обавези обиљежавања акцизним маркицама;

ц) преузимања акцизних маркица за дуванске прерађевине;

д) преузимања акцизних маркица за алкохолна пића, воћне природне ракије и вина;

е) утврђивања мањка, који се не може правдати вишом силом;

ф) расходања (кало, растур, квар и лом) изнад количине одређене актом Управног одбора који ће се заснивати на општим трговинским принципима;

г) коришћења акцизних производа од стране произвођача за сопствену потрошњу.

Члан 23.

(Плаћање акцизе)

(1) Обрачунату акцизу из члана 22. овог закона порески обвезник дужан је да уплати у роковима прописаним у ст. (2) до (6) овог члана.

(2) У случајевима из члана 22. става (1) тачка а) овог закона, порески обвезник дужан је да плати акцизу у року од десет дана по истеку мјесеца у којем је настала обавеза обрачунавања акцизе.

(3) У случајевима из члана 22. става (1) ~~тач. б) и ц)~~ и при увозу акцизних производа из тачке д) овог закона, порески обвезник дужан је да плати акцизу у року прописаном за плаћање увозних дажбина.

(4) У случајевима из члана 22. става (1) ~~тач. ц) и д)~~ овог закона, за производе који не подлијежу плаћању акцизе према ставу (3) овог члана, порески обвезник дужан је да плати акцизу у року од десет дана по истеку мјесеца у којем је произвођач издао рачун при првој продаји или у тренутку испоруке производа, ако је испорука обављена прије издавања рачуна.

~~(5) За дуванске прерађевине, порески обвезник дужан је да плати акцизу у тренутку преузимања акцизних маркица.~~

(5) У случајевима из члана 22. става (1) тач. е), ф) и г) овог закона порески обвезник дужан је да плати акцизу у року од десет дана по истеку мјесеца у којем је настала обавеза обрачунавања акцизе.

ГЛАВА VI - ОБИЉЕЖАВАЊЕ И УСЛОВИ ПРОМЕТОВАЊА АКЦИЗНИХ ПРОИЗВОДА

Члан 24.

(Декларација производа)

Произвођач, односно увозник, дужан је на декларацији производа (етикети) и другом документу који прати акцизне производе означити сировински састав, врсту, квалитет и друга својства акцизних производа битна за утврђивање пореске обавезе.

Члан 25.

(Акцизне маркице)

(1) Дуванске прерађевине, алкохолна пића, воћна природна ракија, кафа и вина која се стављају у промет у паковањима предвиђеним за продају на мало у БиХ морају бити обиљежени акцизним маркицама.

(2) Изузетно од одредаба става (1) овог члана, алкохолна пића, воћна природна ракија и вина која садрже мање од 5% алкохола не морају бити обиљежене акцизним маркицама.

(3) Управни одбор прописује посебним актом форму, садржај и заштиту акцизних маркица, процедуру штампања, чувања и поступања с њима, те обиљежавање производа, као и поступање с производима који су обиљежени маркицама издатим према раније важећим прописима.

(4) Акцизне маркице издаје УИО.

(5) Порески обвезник мора пријавити УИО малопродајне цијене дуванских прерађевина које ће се штампати на акцизним маркицама прије њиховог стављања у промет.

(6) Дуванске прерађевине, кафа, алкохолна пића, воћне природне ракије и вина, изузев алкохолног пића, воћне природне ракије и вина из става (2) овог члана, који нису

обилежени акцизним маркицама, као и производи неправилно обилежени маркицама, сматрају се акцизним производима на које није обрачуната и плаћена акциза.

(7) Дуванске прерађевине, кафа, алкохолна пића, воћне природне ракије и вино који се извозе или продају у бесцаринским продавницама не морају бити обилежени акцизним маркицама, али на амбалажи или на посебној маркици морају имати утиснуте ријечи: "само за извоз", или на енглеском језику: "*for export only*".

(8) Управни одбор може увести обилежавање акцизним маркицама и других акцизних производа ако то сматра потребним.

ГЛАВА VII - ПОРЕСКЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ПОРЕСКА ПРИЈАВА

Члан 26.

(Евиденције)

(1) Порески обвезник дужан је да води посебну евиденцију о увозу, промету, потрошњи и стању акцизних производа, те да има уредну и ажурну књиговодствену и ванкњиговодствену документацију.

(2) Ближе одредбе о начину вођења евиденције, садржају евиденција и начину достављања УИО као и форму и садржај пореске пријаве за акцизу прописале Управни одбор правилником.

Члан 27.

(Пријава акцизе)

(1) Порески период обухвата вријеме једног календарског мјесеца.

(2) Порески обвезник - произвођач дужан је да обавезу насталу по основу акцизе пријави у пореском периоду у којем је обавеза и настала.

(3) Пријаву из става (2) овог члана порески обвезник подноси УИО до десетог у мјесецу након истека пореског периода.

(4) Изузетно од става (2) овог члана, порески обвезник дужан је да поднесе пријаву акцизе, без обзира да ли има обавезу плаћања акцизе у периоду за који је пријава поднесена.

ГЛАВА VIII - КОНТРОЛА ОБРАЧУНАВАЊА И ПЛАЋАЊА АКЦИЗЕ

Члан 28.

(Контрола обрачунавања и плаћања)

Контролу обрачунавања, пријављивања и плаћања акцизе врши УИО у складу с овим законом и другим законима из области индиректног опорезивања.

Члан 29.

(Привремено одузимање акцизних производа)

(1) Акцизни производи затечени у промету без акцизних маркица или неправилно обилежени акцизним маркицама, као и акцизни производи затечени у промету без вјеродостојне документације о правном послу на основу којег се стиче право располагања предметним производима, биће привремено одузети до окончања поступка.

(2) Овлашћење за привремено одузимање акцизних производа из става (1) овог члана имају овлашћена службена лица УИО и овлашћена службена лица из других органа у оквиру њихове надлежности.

ГЛАВА IX - ОСЛОБАЂАЊЕ, ПОВРАТ И УМАЊЕЊЕ АКЦИЗЕ

Члан 30.

(Ослобађање)

(1) Сљедећи акцизни производи су ослобођени од плаћања акциза:

- а) производи које се извозе,
- б) производи који се испоручују у бесцаринске продавнице ради продаје путницима који одлазе у иностранство,
- ц) производи који се увозе, уносе или примају из иностранства, а који су по царинским прописима ослобођени од плаћања увозних дажбина,
- д) производи који се испоручују дипломатским и конзуларним представништвима и њиховом особљу, по принципу реципроцитета, а на основу акта Министарства спољних послова Босне и Херцеговине,
- е) производи који се испоручују лицима која су по основу Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и Анекса уз тај споразум, те ратификованих међународних уговора и конвенција, ослобођена од плаћања ове врсте пореза,
- ф) гориво за авионе и бродове у међународном саобраћају,
- г) на увоз и/или испоруку алкохола који се користи као репроматеријал за производњу алкохолних пића, лицу регистровано за производњу у складу са чланом 13. овог закона.

(2) Управни одбор ће правилником прописати поступак по којем се остварују права на ослобађања из става (1) овог члана.

Члан 31.

(Поврат)

(1) Физичка и правна лица која користе лож-уље за загријавање стамбених и пословних објеката и објеката за пољопривредну производњу (стакленици и пластеници) имају право на поврат акцизе плаћене на лож-уље.

(2) Предузетник и правна лица која користе алкохол за производњу лијекова и/или у медицинске сврхе, као и етил-алкохол који користе као репроматеријал у производњи средстава за чишћење и прање, козметичких производа и осталих производа на које се не плаћа акциза, имају право на поврат уплаћеног износа акцизе.

(3) Правно лице које је извезло акцизне производе за које је претходно плаћена акциза има право на поврат уплаћеног износа.

(4) Захтјев за поврат уплаћене акцизе подноси се УИО.

(5) УИО је дужан да изврши поврат уплаћене акцизе најкасније у року од 30 дана од дана подношења захтјева.

(6) Управни одбор ће прописати услове и поступак по којем се остварује право на поврат акцизе на основу норматива потрошње по метру квадратном површине која се загријава.

ГЛАВА X - ОГРАНИЧЕЊЕ У ПРОМЕТУ ОДРЕЂЕНИХ ПРОИЗВОДА

Члан 32.

(Ограничења у промету лож-уља)

- (1) Порески обвезници из члана 12. став (1) овог закона дужни су да прије пуштања у промет (уколико се ради о произвођачу из БиХ) или увоза, лож-уље обоје црвеном бојом уз додавање индикатора (маркера) према важећим прописима и стандардима.
- (2) На лож-уље које је стваљено у промет а није обојено црвеном бојом у складу са ставом (1) овог члана наплатиће се акциза у износу од 0,45 КМ по литру и за њега се не може остварити поврат.
- (3) Лож-уље се не смије користити у сврхе супротне његовој основној намјени.
- (4) Ако се при контроли возила на моторни погон, пловних објеката на моторни погон или других транспортних средстава на моторни погон, односно за погон других мотора, утврди да се лож-уље користи као погонско гориво, акциза ће се обрачунати и наплатити од власника предметног средства у износу од 0,45 КМ по литру, на количину која одговара запремини резервоара увећаној десет пута.

Члан 33.

(Промет лож-уља)

- (1) Промет лож-уља (екстра лако и лако специјално, ЕЛ и ЛС) може се вршити на бензинским пумпама, у за то посебно предвиђеном складишту издвојеном од мјеста предвиђеног за снабдијевање погонским горивом моторних возила и возила на моторни погон, или из самосталних посебних складишта или директном испоруком потрошачу.
- (2) Складишта из става (1) овог члана морају бити регистрована код УИО.
- (3) УИО ће посебним актом прописати услове и начин пријављивања и давања сагласности за регистрацију складишта из става (1) овог члана.
- (4) Држалац складишта за продају лож-уља из става (1) овог члана дужан је да лож-уље доставља ауто-цистернама на адресу купца, те да о свим испорукама води уредну евиденцију.
- (5) Евиденција из става (4) овог члана обавезно мора садржавати податке о набављеним количинама лож-уља, те тачне податке о испорукама купцима.
- (6) Управни одбор ће посебним актом прописати ближе одредбе о начину вођења евиденције, садржају евиденција и начину достављања надлежном органу, форму и и садржај.

Члан 34.

(Контрола промета лож-уља)

- (1) Контролу над употребом и коришћењем лож-уља у смислу одредаба чл. 32. и 33. овог закона врше овлашћена лица УИО и овлашћена службена лица из других органа у оквиру њихове надлежности.
- (2) У случају утврђивања неправилности, поступак обрачуна и наплате акцизе је у надлежности УИО.

ДИО ТРЕЋИ – ПУТАРИНА

Члан 35.

(Основица и износ)

- (1) Путарина као врста индиректног пореза плаћа се на биогорива и биотечности из члана 4. став (1) тачка 2) овог закона и на нафтне деривате из члана 5. став (1) тач. а), б) и е) овог закона.
- (2) Путарина из става (1) овог члана плаћа се у износу:
 - а) 0,15 КМ по литру производа, односно килограму течног нафтног гаса за путеве, и
 - б) 0,25 КМ по литру производа, односно килограму течног нафтног гаса за изградњу аутопутева и за изградњу и реконструкцију других путева, од чега се 0,20 КМ односи на изградњу аутопутева, а 0,05 за изградњу и реконструкцију других путева.

Члан 36.

(Ослобађање)

- (1) Путарина се не плаћа на дизел гориво које се користи за потребе рудника, термоелектрана и жељезница (за погон шинских возила), у количини коју одобри Управни одбор на предлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.
- (2) Управни одбор прописује правилником ближе одредбе о условима и поступку за остваривање ослобађања плаћања путарине из става (1) овог члана.

Члан 37.

(Накнадна наплата)

- (1) Ако се при контроли промета утврди да се промет лож-уља врши супротно одредбама чл. 32. и 33. овог закона, обрачунаће се путарина из члана 35. став (2) овог закона.
- (2) Ако се при контроли возила на моторни погон, пловних објеката на моторни погон или других транспортних средстава на моторни погон, односно за погон других мотора, утврди да се лож-уље користи као погонско гориво, путарина из члана 35. став (2) овог закона биће обрачуната и наплаћена од власника предметног средства, на количину која одговара запремини резервоара увећаној десет пута.

Члан 38.

(Остале одредбе)

- (1) Одредбе овог закона које се односе на акцизу, а тичу се пореског обвезника, пореске основице, начина плаћања, ослобађања и поврата акцизе, те других питања која нису за путарину регулисана одредбама чл. 35, 36. и 37. овог закона, примјењују се *mutatis mutandis* и на путарину.
- (2) Контролу, обрачун, наплату, ослобађање, поврат, принудну наплату путарине и друго које се односи на путарину врши УИО.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПРАВНА СРЕДСТВА

Члан 39.

(Жалба)

- (1) Против рјешења донесеног у поступку обрачуна и наплате акцизе и/или путарине, порески обвезник има право жалбе у року од 15 дана од дана пријема рјешења.
- (2) Жалба се подноси и поступак по жалби спроводи на начин прописан Законом о поступку индиректног опорезивања ("Службени гласник БиХ", број 89/05).
- (3) Жалба не одгађа извршење рјешења.

Члан 40.

(Примјена процесног закона)

На поступке и процедуре који нису регулисани овим законом примјењују се одредбе Закона о поступку индиректног опорезивања.

ДИО ПЕТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

(Прекршаји)

- (1) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 200.000 КМ казниће се за прекршај правно лице а новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 20.000 КМ предузетник ако:
 - а) се на документу који прати акцизни производ или на акцизном производу не налазе подаци о сировинском саставу, врсти, квалитету и другим својствима битним за утврђивање пореске обавезе или ако су ти подаци нетачни;
 - б) не обрачуна или нетачно обрачуна акцизу;
 - ц) стави у промет акцизне производе прије извршене регистрације из члана 13. овог закона;
 - д) не пријави малопродајне цијене дуванских прерађевина УИО прије пуштања у промет или ако их продаје по цијенама вишим од пријављених;
 - е) врши промет лож-уља супротно одредбама члана 33. овог закона;
 - ф) не пријави складиште код УИО и не води евиденције о набављеним и проданим количинама лож-уља;
 - г) користи лож-уље као погонско гориво за погон моторних возила, пловних објеката на моторни погон или других транспортних средстава на моторни погон, односно ако се лож-уље користило супротно његовој основној намјени;
 - х) дуванске прерађевине, алкохолна пића, воћне природне ракије, вина и кафу стави у промет, а да акцизни производ није на прописан начин обиљежен акцизном маркицом;
 - и) акцизне производе стави у промет без вјеродостојне документације;
 - ј) не плати у прописаном року акцизу или путарину;**
 - к) не води евиденције прописане чланом 26. овог закона;
 - л) црвеном бојом уз додавање индикатора не обоји испоручене количине лож-уља;
 - м) не изврши попис залиха у смислу члана 45. **и 45а.** овог закона;
 - н) да нетачне податке с циљем примјене ниже стопе из члана 18. став (2) овог закона.

(2) Новчаном казном у износу од 300 КМ казниће се за прекршај правно лице и предузетник ако не поднесе пријаву акцизе у року из члана 27. овог закона.

(3) За прекршај из ст. (1) и (2) овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 300 КМ до 10.000 КМ.

(4) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се физичко лице које користи лож-уље као погонско гориво за погон моторних возила, пловних објеката на моторни погон или других транспортних средстава на моторни погон.

(5) Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се физичко лице које стави у промет дуванске прерађевине, алкохолна пића, воћне природне ракије, вина и/или кафу, а да акцизни производи нису на прописан начин означени акцизном маркицом и/или без вјеродостојне документације.

Члан 42.

(Заштитна мјера)

(1) Уз новчану казну правном лицу и предузетнику изрећи ће се заштитна мјера одузимања акцизних производа којим је учињен прекршај из члана 41. став (1) тач. х) и и) овог закона, као и физичком лицу за учињени прекршај из члана 41. став (5) овог закона.

(2) Управни одбор прописаће посебним актом поступак са одузетом робом.

ДИО ШЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

(Подзаконски акти)

Управни одбор ће донијети правилник о примјени овог закона у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 44.

(Пријава пореског обвезника и складишта)

(1) Порески обвезник који је према прописима који су били на снази прије доношења овог закона регистровао производњу акцизних производа код УИО, ступањем на снагу овог закона није дужан да се поново региструје у смислу одредбе члана 13. став (1) овог закона, осим ако није дошло до промјена у обављању дјелатности.

(2) Порески обвезник из става (1) овог члана дужан је да пријави производни погон и складиште из члана 14. овог закона у року од 30 дана од дана почетка његове примјене.

Члан 45.

(Попис залиха, обрачун и уплата)

(1) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом дуванских прерађевина из члана 1. став (1) тач. б) и ц) овог закона дужни су да на дан почетка примјене овог закона попишу залихе ових прерађевина и пописне листе доставе УИО у року од седам дана.

(2) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом дуванских прерађевина из члана 1. став (1) тач. б) и ц) овог закона дужни су да пријаве нове малопродајне

цијене УИО у року од седам дана од дана извршеног пописа и на нову основицу обрачунају и уплате разлику акцизе у року од 10 дана од дана достављања пописних листи.

(3) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом дуванских прерађевина дужни су да попишу залихе дуванских прерађевина при свакој промјени малопродајних цијена које пријављују УИО у року од седам дана од дана извршеног пописа и на нову основицу обрачунају и уплате разлику акцизе у року од 10 дана од дана достављања пописних листи.

(4) Изузетно за 2014. годину, обрачун специфичне и минималне акцизе на цигарете врши се у складу са Одлуком о утврђивању посебне и минималне акцизе на цигарете за 2014. годину ("Службени гласник БиХ", број 88/13).

(5) Обрачун акцизе на дуванске прерађевине које нису обухваћене Одлуком из става (4) овог члана вршиће се у складу са одредбама овог закона.

Члан 45а.

(Попис залиха и рокови)

(1) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом биогорива и биотечности и нафтних деривата дужни су да попишу залихе акцизних производа чијим се прометом баве на дан почетка примјене овог закона и пописне листе доставе Управи у року од седам дана.

(2) Порески обвезници и друга лица која се баве прометом биогорива и биотечности и нафтних деривата дужни су да на затечене залихе утврђене пописним листама из става (1) овог члана изврше обрачун акцизе и путарине према одредбама овог закона, те да у року од десет дана од дана извршеног пописа из става (1) овог члана уплате на прописане рачуне разлику између обрачунате и већ уплаћене акцизе и/или разлику између обрачунате и већ уплаћене путарине.

Члан 46.

(Окончање раније започетих поступака)

Поступак контроле обрачуна и наплате акцизе, поврата акцизе, принудне наплате, обнове поступка и други управни поступци, започети прије почетка примјене овог закона, а који нису окончани правоснажним рјешењима, биће окончани према раније важећим прописима органа код којих је поступак покренут.

Члан 46а.

(Поступање по раније поднесеном захтјеву)

(1) За дуванске прерађевине за које је захтјев за штампање акцизних маркица поднесен прије почетка примјене овог закона, плаћање акцизе се врши према прописима који су се примјењивали у вријеме подношења захтјева.

(2) Акциза плаћена приликом преузимања акцизних маркица искључује плаћање акцизе на начин прописан чланом 23. ст. (3) и (4) овог закона.

Члан 47.

(Престанак важења ранијег закона)

Почетком примјене овог закона престаје да важи Закон о акцизама у Босни и

Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 62/04, 48/05 и 72/05).

Члан 48.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се од првог радног дана мјесеца који слиједи након ступања на снагу овог закона.

"Службени гласник БиХ", број 49/14)

Члан 8.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ" а примјењиваће се од првог радног дана мјесеца који слиједи након његовог ступања на снагу.

"Службени гласник БиХ", број 60/14

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ" а примјењиваће се од првог радног дана мјесеца који слиједи након ступања на снагу овог закона.

"Службени гласник БиХ", број 91/17

Члан 10.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се од првог радног дана мјесеца који слиједи након његовог ступања на снагу.

"Службени гласник БиХ", број 50/22

Члан 4.

Управни одбор је дужан да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона усклади подзаконске акте за његово спровођење.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се даном ступања на снагу Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини, донесеног у складу са чланом 4. овог закона.